

PLANÉTA

- A tiszta játszma -

Műveld a saját birtokodat, és hozz létre egy önfenntartó gazdaságot a Planétában, miközben figyelsz másokra és a bolygónk szükségleteire is. Sok út vezet a győzelemhez, de vigyázz: nem mindegyik környezetbarát.

A Planéta a Terra Futura nemzetközi társasjáték hazai adaptációja, melyet a Magyar Természetvédők Szövetsége (MTVSZ) dolgozott át és adott ki.

Terra Futura

A játékot tervezte: Petr Vojtěch
Illusztrálta: Jindřich Pavlásek
Fejlesztette: Time Slug Studio
Kiadta: ALBI Česká republika, a. s.

Planéta

A játék hazai adaptációját fejlesztette: Farkas Eszter,
Gyurkó Noémi, Horváth Kinga, Éger Ákos
Kiadta: Magyar Természetvédők Szövetsége

Köszönjük az MTVSZ tagszervezeteinek, iskolai és egyéb csapatoknak, minden kedves barátunknak, akik részt vettek a társasjáték tesztelésében.

A társasjáték az Európai Unió és a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával valósult meg. A játék nem feltétlenül tükrözi a támogatók véleményét.

nka
Nemzeti Kulturális Alap

Magyar Természetvédők Szövetsége
Föld Barátai Magyarország

ÖKO KLIKK Játssz velünk!

game on | DON'T LET CLIMATE CHANGE END THE GAME!

 This project is funded by the European Union

A doboz tartalma

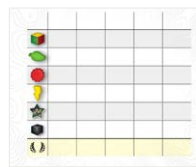
5 db kezdőkártya

23 db nyersanyag-kártya

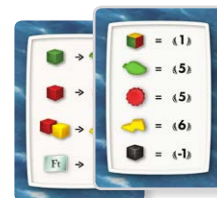
24 db akciókártya

60 db pontozólap

16 db pontszerző kártya

5 db pontozósegédlet

1 db közös területkártya

25 db sárga kocka

25 db piros kocka

25 db zöld kocka

25 db fekete károsanyag kocka

20 db élelmiszer

20 db árucikk

20 db építőanyag

25 db bankjegy*

*A példa alapján ragasszátok fel a 24 db forint matricát a fehér korongokra!

A játék alapjai

Ajánlott korosztály: 12+ év

Átlagos játékidő: 30+ perc

A játékosok száma: 2-5 fő

Birtok: 3 x 3 kártyalap

A játék során mindenki a saját birtokát alakítja ki a kezdőkártya, a nyersanyag kártya és akciókártyák segítségével. Ezek segítségével jut nyersanyaghoz, állít elő termékeket, valamint foglalkozik a károsanyaggal.

A játék végére alakul ki a 3x3-as birtoka minden játékosnak. A játék nyertese, aki ügyesen alakítja a nyersanyagok megszerzését, termékek előállítását és a károsanyagok kibocsátását, ezáltal a legtöbb pontot begyűjtve. Azonban itt is, mint a való világban figyelni kell Földünkre és egymásra is. A közös károsanyag-kibocsátás nem haladhatja meg a bolygó eltartóképességét, valamint figyelni kell mindenki szükségletére is.

Erőforrások, termékek

A játék során a nyersanyag és akciókártyák segítségével jutunk hozzá a nyersanyagokhoz és állítjuk ezekből elő a termékeket. A pénz segítségével nyersanyaghoz juthatunk hozzá. A nyersanyagok kitermelése és a termékek előállítása károsanyag kibocsátásával járhat.

-    3-féle nyersanyag
-    3-féle termék (élelmiszer, energia, építőanyag)
- pénz
- károsanyag (nem számít nyersanyagnak)

Közös terület

A közös terület Földünk eltartóképességét és közös szükségleteinket szimbolizálja. A játék célja, hogy ne csak egyénileg nyerjünk, hanem mindenki hozzájusson a számára nélkülözhetetlen termékekhez és közben ne szennyezzük el teljesen a bolygót.

A játék előkészületei

1. Minden játékos kap egy kezdőkártyát, melyet maga elé helyez. *A játék végén minden játékosnak egy 9 lapból (3 sorból és 3 oszlopból) álló birtoka lesz. A kezdőkártya helyzetét nem szükséges előre meghatározni, ráér a többi kártya hozzáadásakor. Azaz a játék végén a kezdőkártya lehet a birtokod bármelyik kártyája. A kezdőkártyákat véletlenszerűen osszátok ki. Az a játékos kezd, akinél a 1 szimbólum van a bal felső sarokban. FigyeljeteK arra, hogy az 1 szimbólummal megjelölt kártya mindeKképpen kerüljön kiosztásra, ha kevesebb mint 5-en játszatok.*

2. Minden játékos két véletlenszerű pont-szerző kártyát kap. Ezeket ne mutassátok meg egymásnak. *A játék végén, a végső aktiváláskor lesz rájuk szükség, hogy több pontot szerezzetek.*

3. Készítsétek ki az nyersanyagkártyákat (I) és az akciókártyákat (II) a játéktér közepére a következők szerint: két külön pakliba keverjétek őket. Ezt követően fordítsatok fel 4 lapot mindkét pakliból, és helyezétek őket sorban a paklik mellé. Minden körben egy új kártyát lehet felfordítani. Ezek lesznek együtt a húzópaklik. Helyezétek el a közös terület kártyát a paklik elé.

4. Helyezétek a színes nyersanyagkockákat, termékeket és egyéb erőforrásokat olyan helyre, ahol minden játékos hozzáfér. Ez lesz a bank. Rátok van bízva, hogy kineveztek egy bankost, vagy közösen kezelitek. Osszatok ki mindenkinek egy pontozógédletet.

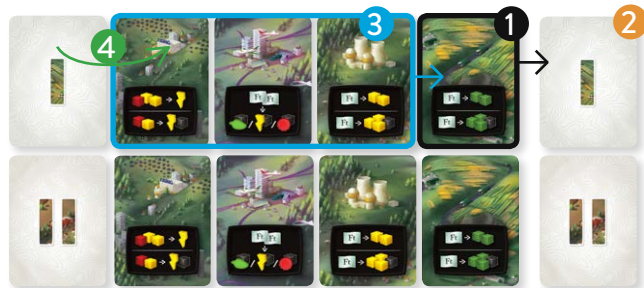

A játék menete

A játékot az 1-es szimbólummal ellátott kezdőkártya tulajdonosa kezdi, majd az óramutató járásával megegyező irányba halad tovább. Amikor sorra kerülsz, kövesd az alábbi lépéseket:

1. A. Húzz egy lapot a húzópakliból. Felveheted a húzópaklik bármelyik felfordított kártyáját, vagy ha bízol a szerencsében, akkor a lefordított pakli legfelső lapját is húzhatod.

1. B. Ha egyik verzió sem tetszik, akkor a még van egy lehetőség: dönthetsz úgy, hogy eldobod az egyik sor utolsó kártyáját. A húzópaklitól legtávolabb eső lapot **1** rakd a dobópakliba, **2** csúsztasd a sorban lévő lapokat jobbra **3**, majd fordíts fel egy új lapot **4**. Itt is lehetőséged van még a felfordított lapokból, vagy a lefordított pakli legfelső kártyáját húzni. A dobópaklit a kártyasor jobb oldalán helyezd el lefordítva.

Ha az I-es vagy II-es pakli elfogyott, a dobópakli újrakeverésével hozzátok létre új húzópaklit.

2. Ha felfordított kártyát húztál **5**, akkor csúsztasd az összes lapot jobbra **6**, majd fordíts fel egy új lapot közvetlenül a húzópakli mellé **7**.

3. A választott lapot építsd be a birtokodba (de vigyázz, ne lógjon túl a 3-szor 3-as területen) **8**.

4. Aktiváld azt az **oszlopot és sort, melybe az új kártya került** **9**. A lapokat tetszőleges sorrendben aktiválhatod. Az aktiválással nyersanyagot, terméket, károsanyagot kaphatsz. A megszerzett erőforrásokat, termékeket, azokra a lapokra helyezd, amelyeken termelődtek. A keletkező károsanyagot egy tetszőleges (nem hatástalanított) lapodra helyezd. Nem kötelező minden lapot aktiválni, dönthetsz úgy, hogy nem játszod ki a lap hatását. **Néhány lap két lehetőséget is felkínál, vízszintes vonallal elválasztva. Ebben az esetben válassz ki az egyiket.**

A köröd ezzel véget ért, a következő játékoson a sor.

Példa: a választott lap hozzáadása aktiválja a 2. sorban és 3. oszlopban lévő lapokat. **9**

A játékos először a **6**-t termelő oszlopban lévő lapokat aktiválja, hogy megszerezze azokat az erőforrásokat, melyek a közepén lévő gyár hatásának aktiválásához kellene. Ezzel a **8**-t állít elő. Most a sor utolsó megmaradt kártyájának aktiválása következik: a játékos a pénzt választja, melyet majd a következő alkalommal használ fel.

A lapok hatásai

Mikor aktiválsz egy lapot, eldöntheted, hogy kijátszod-e a hatását, vagy sem. A kártya tetején a bezsebelhető **erőforrások** **1** vannak feltüntetve, a lap alján pedig a **cserelehetőség** **2**, mely az erőforrásaid felváltására és felhasználására jogosít fel.

Bezsebelhetsz egy bizonyos nyersanyagot.

Bezsebelheted bármelyik nyersanyagot VAGY egy bankjegyet.

Cserelehetőség: a bal oldalon szereplő, megadott számú nyersanyagért cserébe a jobb oldalon lévő (nyíl mögötti) terméket kapod.

Csak pontosan a meghatározott számú erőforrást lehet beváltani.

Egy aktiválás során csak egyszer hajtható végre ez a művelet.

A felhasznált erőforrásokat rakjátok vissza a bankba.

Cserelhetőség és károsanyag: A termék melletti fekete kocka azt jelenti, hogy le kell tenned egy károsanyag kockát egy tetszőleges lapra (amelyiken még van erre lehetőség).

Károsanyag

Károsanyag-megkötő hely

A fekete kocka a károsanyagokat szimbolizálja, melyek a nyersanyagok kitermelése vagy termékek gyártása során keletkezhetnek. Ha ilyen kockát kapsz, helyezd az egyik lapra. Néhány lap megköti a károsanyagokat - ezeknek **károsanyag-megkötő hely** található a jobb felső sarkában. Ha ideteszed a károsanyag

kockát, az nem lesz hatással a lap funkciójára. A játék végén viszont károsanyag kockánként 1 pontot veszítesz.

Ha a károsanyag kocka olyan lapra kerül, melyen nincs károsanyag-megkötő hely, vagy az már foglalt, a lap közepére kell helyezni a károsanyag kockát. A lapot ezzel **hatástalanítod**, azaz nem lesz kijátszható aktíváláskor és az erőforrásokat sem lehet levenni róla felhasználáskor. (Az erőforrások így nem számítanak bele a végső pontozásba sem.)

Hatástalanított lap

Vízszintes vonallal mindig több választási lehetőség van elválasztva egymástól. Aktiváláskor válassz **egyet** a hatások közül.

Károsanyag áthelyezése a hulladék újrahasznosító üzembe:

Ezen a kártyán legfeljebb 3 károsanyag kocka helyezhető el. Erre két módon van lehetőség:

1. A játékos által végrehajtott akció/akciók során keletkező károsanyag kocka/kockák elhelyezése. Ez csak közvetlenül az akció/

akciók végrehajtása után lehetséges.

2. Az adott körben az egyéb lapodon már meglévő károsanyag kocka/kockák áthelyezése, amikor sorra kerülsz.

Ha megtelt az üzem, akkor újrahasznosíthatod a három hulladékot, melyből 1 tetszőleges nyersanyag és 1 károsanyag keletkezik. Ez utóbbit helyezd a lap közepén található 3 hely egyikére. Ha megteltek a lapon lévő, jobb felső sarkban található károsanyag-megkötő helyek, a kártya deaktiválódik.

Kezdőkártya: A kezdőkártyán két különböző hatás található, de mindig csak egyet válassz közülük. Amikor ez aktiválódik, eldöntheted, hogy egy tetszőleges nyersanyagot / egy bankjegyet szeretnél, vagy inkább kijátszanád a segítő kezét. A kezdőlapnak nem muszáj a birtok közepén állnia. Ez a lap önmagában nem aktivál semmilyen akciót a játék elején, csak akkor, ha más lappal ezt aktiválod.

Segítő kéz: Amikor ezt a kártyát aktiválod, akkor lemásolhatod egy másik játékos akciókártyáját (II). A másik játékos cserébe választhat egyet az általad felhasznált nyersanyagok közül, mely így a bank helyett az övé lesz.

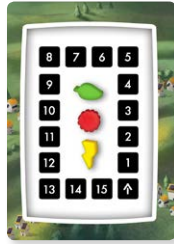
1. játékos 2. játékos

Példa: Az 1-es játékos úgy dönt, kijátssza a Segítő kezét a kezdőkártya aktiválásakor. Ezt két módon teheti meg:

1. A 2. játékos birtokán lévő lapot másolja le. Felhasznál 1 -t és 2 -t, amiért kap egy -t.
2. A 2. játékos birtokán lévő lapot másolja le. Felhasznál 1 -t és 1 -t, amiért kap 1 -t és 1 -t.

Mindkét esetben a 2. játékos megtarthat egyet a befizetett nyersanyagok közül, mely így a bank helyett az övé lesz.

Közös terület: Ezen a kártyán a közös célokat láthatjátok, amiket a játék végéig együtt kell teljesítenetek. Az ember születéstől fogva különböző esélyekkel indul, ezért is fontos az együttműködés. Ezt szimbolizálja a közös terület kártya, melyen biztosítani kell mindenki számára az alapvető szükségleteket három közös termék előállításával. Közben a bolygó eltartóképességén belül kell maradnotok, hogy ne lépjetek át együtt egy bizonyos károsanyag-mennyiséget.

1. Gyűjtsetek középre minden termékből egyet. Két játékos esetén elég két tetszőleges terméket összegyűjteni. A közös területre csak az adott körön belül helyezheted el a terméket, amikor azt létrehozta.

A játékos egyéni döntése, hogy hozzájárul-e a közös terület termeléséhez vagy sem. Ha a játék végére a közös kártyára nem gyűlik össze a megfelelő mennyiségű termék, a játékban mindenki veszít.

2. A közös szennyezés területtel nyomon követjük a játékban keletkezett összes szennyezésmennyiséget. A játék kezdetén helyeztetek el 1 -t a nyílra és a játék során annyit lépjetek, ahány károsanyag keletkezik egy-egy akció során.

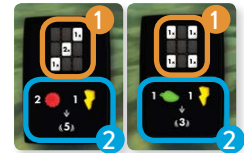
Szennyezettségi határérték a **játék végén:**

- 3 játékos esetében - 9 károsanyag kocka,
- 4 játékos esetében - 12 károsanyag kocka,
- 5 játékos esetében - 15 károsanyag kocka.

Ha a játék végén elértétek a megadott határértéket, akkor **elveszítitek a játékot.** Azaz játék közben túlléphetitek a határértéket, de a játék befejezésekor mindenképpen a határértéken belül kell maradnotok, például csökkenthetitek a szennyezettséget az újrahaznosító üzemmel.

A játék vége

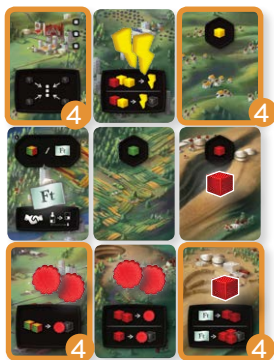
Amint az utolsó játékos is elhelyezi a 9. lapját és befejezi a körét, elérkezünk az utolsó fázishoz, a játékosok elvégzik a Végző Aktiválást és összeszámolják a pontjaikat.

Pontszerző kártya minták

A játék kezdetekor minden játékos kapott két pontszerző kártyát. Ezek a játék végén két lehetőséget kínálnak fel a birtok Végző Aktiválására ① és két opciót az összegyűjtött erőforrások extra pontozására ②. Mindkettőből egyet választhatsz.

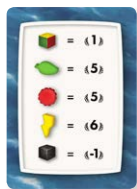
Végző aktiválás

A választott minta **3** alapján aktiváld a lapokat a birtokodon **4**. Minden mintához négy aktiválás társul (lásd a fehér helyeket). Nem forgathatód vagy módosíthatod kedved szerint a mintát. Dönthetsz viszont a hatás kihagyása mellett.

Pontozás

A pontozólap igénybevételével jegyezzék fel az összes játékos pontszámát. Először minden játékos kiválaszt egy erőforráskészletet **5** az egyik pontszerző kártyájáról. Ha birtokolja a megjelölt erőforrásokat, nyer egy megadott számú extra pontot (*Az inaktív kártyákon lévő erőforrások nem számítanak bele, lásd a károsanyag részt.*). Ha egy játékos elegendő erőforrást gyűjtött, többször is kaphat pontot a készletért. Az erőforrások nem használandók el ezekért kapott normál pontozáskor.

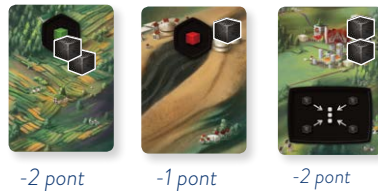

Ezután jegyezzék fel, ki hány pontot szerzett a lapjain lévő erőforrásokért (figyelmelen kívül hagyva a hatástalanított lapokat). A pontozáságédleten találjátok az erőforrások értékét.

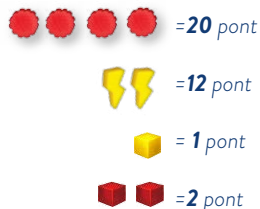

A pénznek nincs értéke. Minden **6** károsanyag kockáért darabonként egy pont kerül levonásra. **A legtöbb pontot összegyűjtő játékos nyer.** Döntetlen esetén a legkevesebb károsanyag kockával bíró játékos a győztes.

Példa a károsanyag kockára:

Példa a pontozásra:

A játékos duplán szerezte meg a megjelölt erőforrásokat, mivel 4 **6**-t és 2 **6**-t gyűjtött össze. Így 10 extra pontot kap.

= 10 pont

Összpontszám: 43

Utószó egy valóság-hű játékhoz

Egy véges világban nem lehet végtelenül növekedni. Hiszen semmiből nem lesz valami. Valamiből nem lesz semmi. Ezeket az egyszerű összefüggéseket nem akarjuk megérteni, mikor a környezet- és természetvédelmi problémáinkat akarjuk megoldani. Egyre hatékonyabban állítjuk elő az általunk használt termékeket, újrahasznosítunk, de közben azt vesszük észre, hogy továbbra is még többet és többet veszünk el a természettől és még jobban terheljük kibocsátásainkkal. Egyre több ember egyre nagyobb igényeit még a legzöldebb gazdaság sem tudja kielégíteni. Mi legyen akkor?

A Planétában gazdálkodva erre keressük a válaszokat. Birtokom felépítése közben meg kell találni az egyensúlyt az erőforrások felhasználása és bolygónk eltartóképesége között. Egyre többet gyártsak az általam felépített gazdaságban és a hulladékot is megpróbáljam újrahasznosítani, vagy beérem kevesebbrel és így nemcsak a hulladékom, de a kibocsátásom is kevesebb lesz. Megérkezik-e a várt technológiai megoldás, mely segít károsanyag kibocsátásom csökkentésében, vagy a lassabb növekedésben bízom. Felhasználok-e több pénzt a fejlődéshez, kereskedek vagy az önellátás útjára lépek.

Nincsenek kész megoldások. Ahogy az életben, itt is törekedni kell az egyéni boldogulásra és sikerre, de közben figyelni kell mindenki szükségleteire és a bolygónk határait is. Hiába állok győzelemre, ha a társaim hiányt szenvednek és lakhatatlan lesz a Föld. Így lesz ez a társas olyan, mint az élet: egyszerre versengő és együttműködő.